

BANK RISK MANAGEMENT – THE MAIN PROBLEM OF THE MONETARY ECONOMY

Alexandru OLTEANU*
Mădălina Antoaneta RĂDOI (OLTEANU)**

Abstract

After the 70's when there had started a series of economic crises, of raw materials and financial and banking crises, the world economy has experienced strong inflationary processes, fluctuations in exchange rates and increasing competitive processes as a consequence of the removal of control on international capital transfers, the development of information technology systems, etc. All these situations, as well as the absence of clear and transparent regulations for prudential banking, have led to the diversification and deepening of financial and banking systems, having an impact on the bankruptcy process of a large number of banks and financial institutions. Such phenomena have been strongly felt even at present – during the years 2008 and 2009 – and they require the existence of approaches to the superior level of techniques and procedures referring to the regulation and management of banking resources in relation to the previous ones. The modest approach to bank risks management also falls in this context.

Keywords: *operational risk, credit risk, liquidity risk, standards and limitations, RAROC model, VAR model.*

Introduction

Risk may have an impact on financial and banking institutions, both an induced impact caused by the effects on the client, staff, shareholders, partners, and even on the central bank authority, and an impact taking the form of some losses directly incurred. Risk represents the possibility of producing an event with adverse consequences for the banking institution.

The exposure to risk is the present value of all losses and additional expenses/costs that are stood by the bank. In order to reduce the effects of the risks, within this paper, there are analyzed some aspects of their effective management, so that the boards of the banks have methods and techniques for analyzing and minimizing them.

Risk Management

The banking sector clearly evolves towards a higher level of techniques and approaches to risk management, in comparison to those used in the past. However, there is plenty of room for improvement. The techniques used by smaller banking institutions are less complex and efficient, in some cases, being necessary the need for improvement in order to make them able to reach the level of top banks. In their turn, these banks must be in a constant search for solutions and ways of managing the issues arising in the field of bank risks.

Today there is an increased concern in financial innovation within the banking activity, especially in terms of extra-balance instruments, which could affect the entire banking system.

---

* Professor, Ph.D., Nicolae Titulescu” University, Bucharest; (e-mail: aolteanu @univnt.ro)

** Lecturer, Ph.D., Nicolae Titulescu” University, Bucharest

In a bank, the new banking environment and the increased market solvency have required an integrated approach to management techniques, assets and liabilities and bank risk management (see Figure 1).

Fig. 1. Exposure to the risk of a bank.

A. Operational Risk

Operational risk is essential for the effective management and control of all risk categories. It is important for the definition of this kind of risk to take into account the entire variety of operational risks and to capture significant cases resulting in major operational losses.

As a result, there have been identified operational risk events that have the potential to cause serious losses, including the following:

The event which generates risk	Includes
Internal Fraud	Wrong International Reports, staff theft, illegal transactions in the employee's own account
External Fraud	Theft, forgery and damage caused by hackers
Human resources risk	Claims of the staff, violation of employees' health and safety rules, claims related to discrimination attitudes.
Risk of products and services	Breaches of trust in the bank, the inappropriate use of confidential information, illegal transactions in the bank account, money laundering, the sale of unauthorized products
Risk of assets/property and personnel	Terrorism, vandalism, earthquakes, fires, floods
Technological risk	Hardware and software errors, telecommunications problems, lack of supplies
Management risk	Errors in data entry, errors in the management of the collateral, incomplete legal documentation, unauthorized access to customer accounts, the negative performance of the counterparty

For practical use and theoretical clarity it is important to distinguish the operational risk from other types of risks.

It is important to understand risk as being the cause of negative deviation from an expected or desired end, or if we see risk as being the negative effect. Sometimes it is used a combination of cause and effect to identify and demarcate the risk.

Therefore, it is considered that the identification and demarcation of operational risk as opposed to credit risk and market risk, is essential.

The Risk identification matrix is reproduced in Fig. 2. 2.

	Direct Manifestation					Indicated manifestation
	Losses due to the value of the counterparty	Losses Caused by the change of market value	Other losses	Optional loss		
				Increase of expenses	Decrease of revenues	
Uncertain/wrong Information about the counterparty	A / B / a	B	B	B	B	B
Uncertain/wrong Information about the market	A					
Other causes	A					
Inappropriate or wrong processes, persons, systems, external events.	I / a	II		III	IV	V

Figure 2. Risk Identification Matrix (RIM)

The above Cause / effect matrix, known as “Risk identification matrix” - RIM is used for the identification and demarcation of operational risks. The causes are used to demarcate operational risk from other risk categories.

B. Credit risk

The evaluation of customer credit ratings continues to be a process with certain inaccuracies which are insufficiently regulated, based on quantitative methods, which were the result of erroneous assessments, as noted in the current global financial crisis triggered in 2008. In the future this approach should be standardized, both in terms of banks as institutions that make up the rating analyses and in terms of the borrowers as the subjects of credit rating score. In addition to this, the rating procedures should be adapted to be compatible with the rating systems in any area of the capital market. Credit losses, currently very little related to the rating must be followed closely.

As on the bond market, the rating and the "expected" losses should be correlated more closely. However, in this field there is not a database comprehensive enough to make a detailed analysis of the history of a participant, and also on the international bond market.

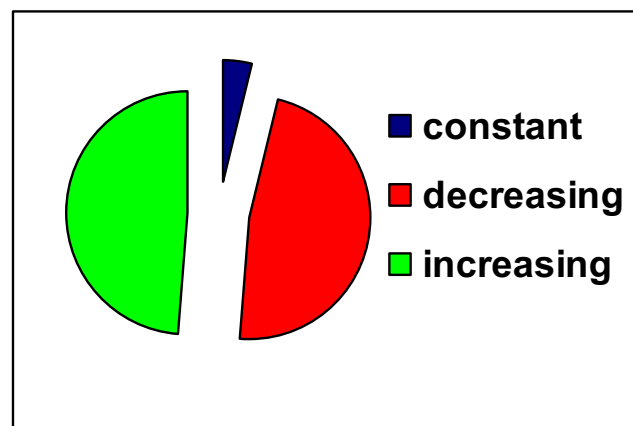
In-depth research is needed in order to assess the benefits obtained from the risks associated with a careful construction of the credit/loan portfolio. In this moment, banks appear to be insufficiently involved in the management of credit concentrations, both in terms of economic areas and in geographical terms.

The role of credit risk management is to maximize the rate of profit received by the Bank while maintaining credit risk exposure within acceptable parameters. The Banks need to manage the overall portfolio credit risk, as well as the individual risk for each credit or transaction. Banks should establish the link between the credit risk and other risk categories. An effective credit risk management is an essential part of banking and risk management framework and it is essential for long-term success of any banking institution.

For most banks, loans are the largest and the most obvious source of credit risk; however, among any bank's activities there are also other sources that generate credit risk, including here off-balance operations, which are also regulated and standardized. Banks are facing more and more the credit risk within various financial instruments, other than loans, including policies, inter-banking transactions and the settlement of transactions. All these processes require a unique regulation and a unique standardization and the settlement of appropriate limits.

The Bank receives funds from depositors and provides loans involving a certain credit risk. As the exposure to credit risk remains the main source of problems for the banks all over the world, these institutions, together with banking supervisory bodies should learn from the mistakes of the past. Banks must be aware of the need to identify, measure, monitor and control the credit risk, as well as of the need for having adequate capital in order to take action against these risks and offset the risks that occur.

From a survey conducted by the Central Bank of Romania (NBR) we can draw the conclusion that the credit risk is perceived by most participant banks to be increasing on the basis of the expansion of the activity of lending, particularly on the retail segment. The relaxation of credit conditions (including the guarantees) on this segment and the lack of a Unique Office of Banking Risks are factors with negative influence upon this risk; in addition to this, given the high degree of currency substitution of assets, the foreign exchange rate contributes to the emphasis of credit risk (see Fig. 3).

Source: Data from the survey of NBR.

Fig. 3. The trend of credit risk from the point of view of the participants in the survey organized by the NBR.

The analyses have shown that the development of banking activities of credit management must take into account the following: efficiency and effectiveness of credit administration operations, including the monitoring activity of documentation, of contractual requirements, of legal agreements, security, etc.; the accuracy and appropriateness of information provided by management information systems; the adequacy of the controls on all the proceedings of "back office"; the observance of the recommended management policies and procedures, as well as of the laws and regulations in force.

For the various components of credit administration to function at optimal parameters, the senior management must understand and demonstrate that it recognizes the importance of this element of monitoring and controlling the credit risk (see Fig. 4).

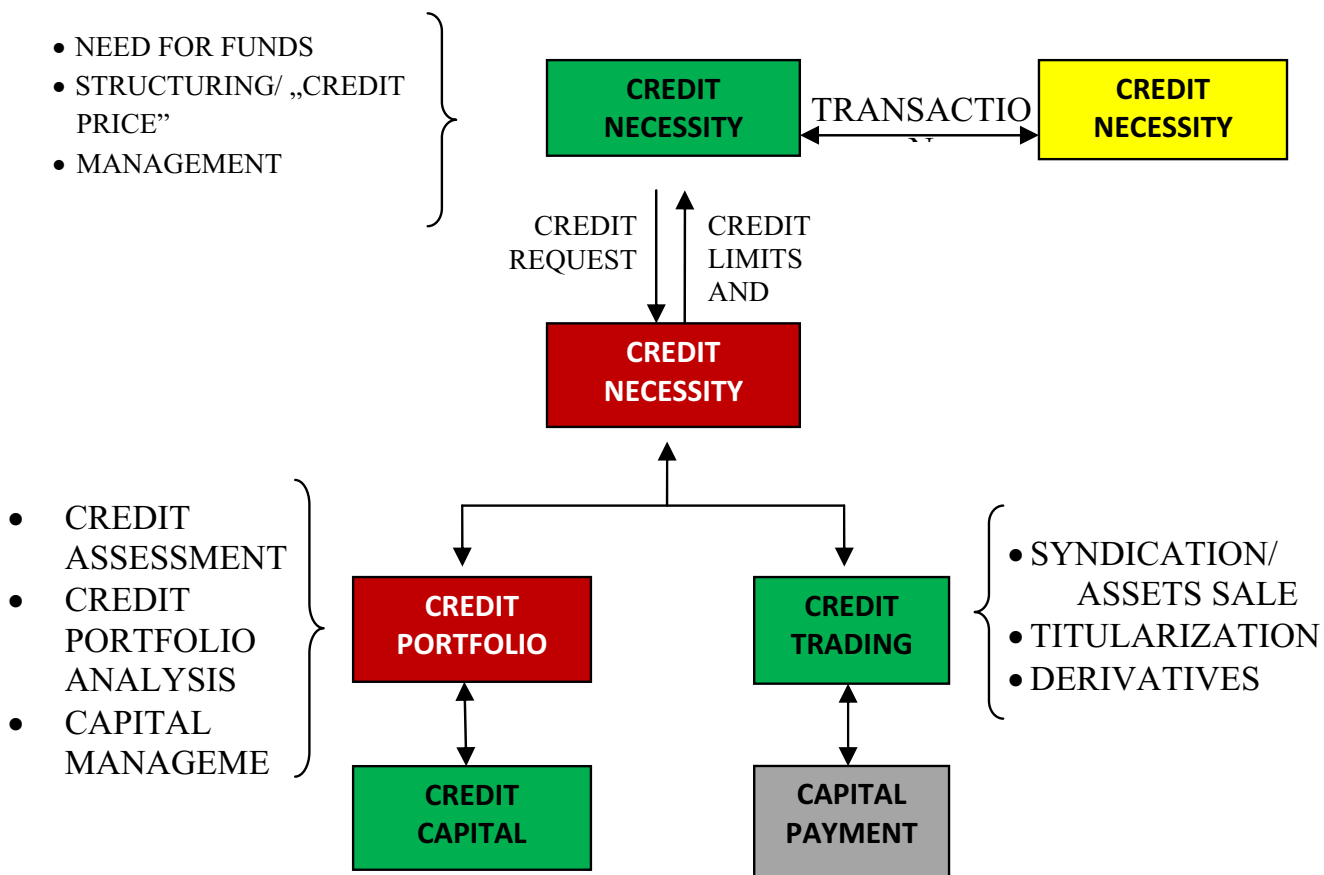

Fig. 4. Schema of credit operation

C. Liquidity risk

It appears to be due to the bank’s failure to solve its outstanding obligations. The liquidity risk includes the inability to manage unplanned decreases or changes in financing sources. This risk manifests itself also as a result of the bank’s failure to recognize and adapt to the change of the market conditions affecting the ability to liquidate assets quickly and with minimum losses. In order to know the trend of this risk in the view of financial operators on the Romanian market, the NBR has conducted a survey whose outcome is shown in the table below.

The trend of the liquidity risk in the view of financial operators on the Romanian market.

		Number of respondents	Total percentage of answers	Total percentage of valid responses	Cumulative Percentage
Valid answers	Decreasing	6	13.33	16.67	16.67
	Constant	23	51.11	63.89	80.56
	Increasing	7	15.56	19.44	100.00
	Total	36	80.00	100.00	x
No response		9	20.00	x	x
Total		45	100.00	x	x

Source: NBR

The NBR survey reveals the fact that in the context of the prevalence of resources attracted on the short-term, the majority share of medium and long-term investments (resulting from the increased demand for real estate investment loans/mortgages and for purchases of durable goods), makes the risk of Liquidity to remain a concern of the Romanian banking system operators. In the view of the participants in the survey, the trend of liquidity risk reflects an increase of only 19%, at the same time with a decrease of 17% (see Fig. 5).

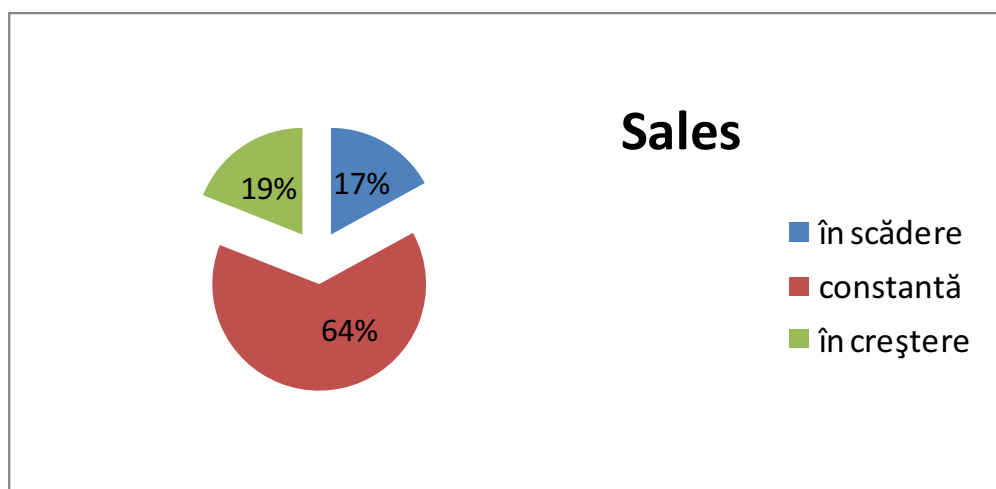

Fig. 5. The trend of the liquidity risk, in view of the NBR survey participants.

Long-term trends in the evolution of liquidity needs

Long-term liquidity needs are correlated to the so-called secular trends that characterize communities of bank customers and the markets where the bank operates. In the figure below (Fig. 6), thicker lines delimit the expected growth of deposits and loan applications for the period of calculation. This happens because the growth of assets is triggered by the growth of credits and the increased liabilities have as a cause the deposits' increase.

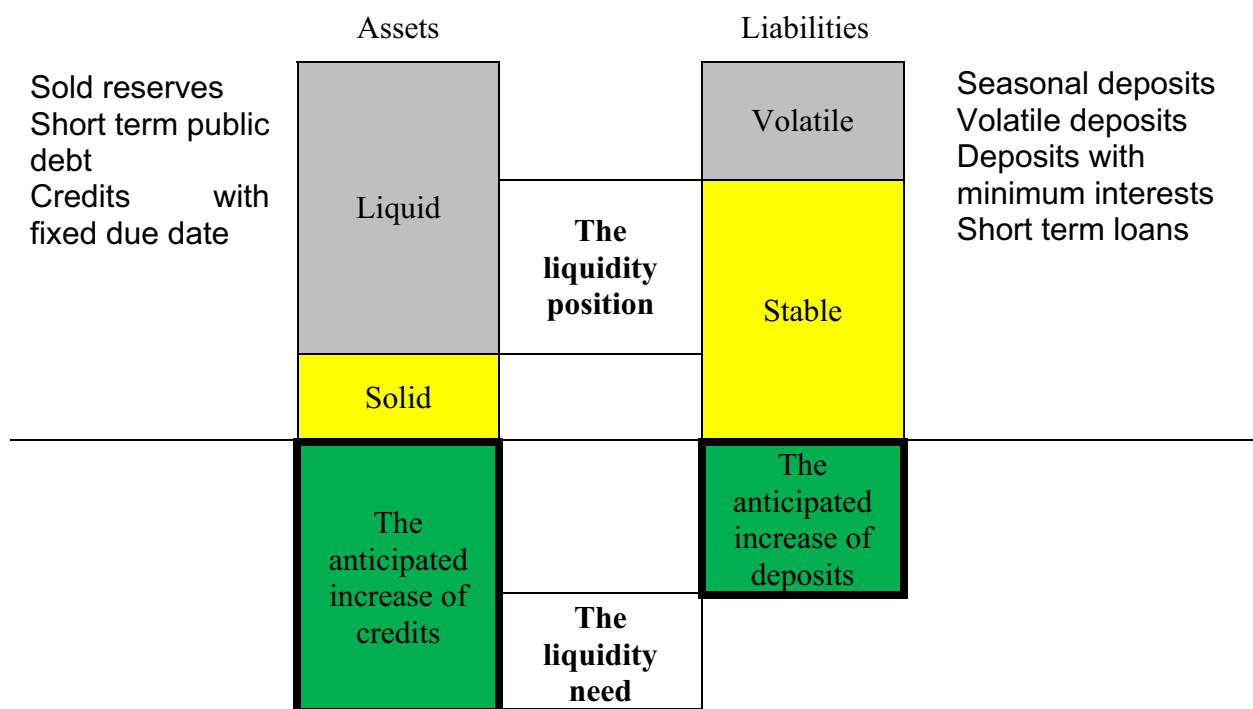

Fig. 6. Planning long-term liquidity

The result is that of a liquidity need that has to be covered and this involves efforts and an increased responsibility from the banks in order to provide it. This need for liquidity triggered during the year 2009, a year of economic and financial crisis, the NBR to ask for 12 banks to increase the capitalization with the proposed funds (a part in September 2009 and another one in the first quarter of 2010), so that they are within the limits of the solvency ratio of minimum 12%.

Conclusions

In order to create an appropriate management of risk, we need procedures, techniques and methods that can be used both to limit and to manage different types of risks. It can be concluded that the administration of a bank must be based on a set of procedures and techniques for implementing a risk management system, namely:

1. Standards and reports

Setting standards for risk categories, should represent an obligatory instrument of the management of risks and control. The standardization of financial reports is required together with the public reports and the need for the management of information related to the quality of assets. Such internal reports need similar standardization procedures and shorter intervals for drawing up, and daily or weekly reports should replace the quarterly periodicity of GAP.

2. Limitations

The minimum standards for participation are used in the field of risk taking only for those assets that exceed a certain quality standard. Instead, the limits should be used for those financial investments that are eligible and require limits in order to cover the exposure.

3. Recommendations regarding investments and strategies

Strategies are indicated from the point of view of the focus and involvement in certain parts of the market, of the extension of the optimal assets-liabilities ratio, or the exposure and the need to get out of risks of a certain kind. In fact, the recommendations (guidelines) must provide advice on the best active management.

4. Incentives

The practice demonstrated that granting incentives and compensations to the managers for the risks assumed by them, reduces the need for costly controls. An appropriate management of risks should provide the bank the ability to identify and assess bank risks, to control them, eliminate, avoid or to finance them. Other priorities that should be taken into account by the management of banks refer to the anticipation of losses, the establishment of reserves, the inquiry of bank risk management within the global management system of the bank.

D. Aggregation of risks

RAROC and VAR models are considered to be methods that include the overall management of risks. However, frequently, the decisions regarding the acceptance of the risk and the price of such a position are not based on a risk analysis. If aggregated risk has to be controlled, these components of the risk-taking process must be better integrated in the banking activity.

Finally, in order to run such a complex management system of risks, certain knowledge connected to the risks and approaches used for their management is also required.

References

- Rădoi Mădălina Antoaneta, “Managementul produselor și serviciilor bancare”, Ed. Economică, București, 2009.
- Alexandru Olteanu, Mădălina Antoaneta (Rădoi) Olteanu: “Managementul riscurilor financiar-bancare”, vol. I+II, Editura Dareco, București, 2006.
- Black F., Jones R., “Simplifying Portfolio Insurance”, Journal of Portfolio Management, 1987.
- Miller M., Modigliani F., “The Cost of Capital Corporation Finance and the Theory of Investment”, American Economic Review, june 1958.
- Longstaff F., Schwartz E., “A Simple Approach to Valuing Risky Fixed and Floating Rate Debt”, Journal of Finance, Vol. 50, 1995.
- Schwartz E., Torous W.N., “Prepayment and the Valuation of Mortgage-Backed Securities”, Journal of Finance, Vol. 44, 1982.
- Vasicek O., “An equilibrium characterization of the term structure”, Journal of Financial Economics, Vol. 5, 1997. November 2009

GESTIUNEA RISCURILOR BANCARE – PROBLEMĂ ESENȚIALĂ A ECONOMIEI MONETARE

Alexandru OLTEANU*
Mădălina Antoaneta RĂDOI (OLTEANU)**

Abstract

După anii '70 când s-au declanșat în serie crize economice, de materii prime și bineînțeles crize financiar-bancare, economia mondială a cunoscut procese inflaționiste puternice, fluctuații ale cursurilor valutare și accentuarea proceselor concurențiale urmare suprimării controlului asupra transferurilor internaționale de capital, dezvoltarea sistemelor de tehnologie a informațiilor, etc. Toate acestea, ca și lipsa unor reglementări clare și transparente de prudențialitate bancară a condus la diversificarea și adâncirea sistemelor financiar-bancare, cu impact asupra falimentării unui număr mare de bănci și instituții financiare. Asemenea fenomene s-au resimțit pregnant și în prezent – anul 2008 și 2009 -, ceea ce necesită abordări la nivel superior al tehnicilor și procedurilor referitoare la reglementarea și gestionarea resurselor bancare față de cele anterioare. În acest context se înscrie și modesta abordare a gestiunii riscurilor bancare.

Cuvinte cheie: risc operațional, risc de creditare, risc de lichiditate, standarde și limitări, model RAROC, model VAR.

Introduction

Riscul poate avea un impact asupra instituțiilor financiar-bancare, atât un impact indus, cauzat de efectele asupra clientului, personalului, acționarilor, partenerilor, și chiar asupra autorității centrale bancare, cât și un impact sub forma unor pierderi direct suportate. **Riscul** reprezintă posibilitatea de producere a unui eveniment cu consecințe adverse pentru instituția bancară.

Expunerea la risc reprezintă valoarea actuală a tuturor pierderilor și cheltuielilor suplimentare pe care le suportă banca. Pentru a putea reduce efectele riscurilor, în lucrare, sunt abordate aspecte ale gestionării eficiente a acestora astfel încât conducerea băncilor să dispună de metode și tehnici de analiza și minimizarea acestora.

Gestiunea riscurilor

Domeniul bancar evoluează în mod evident către un nivel superior al tehnicilor și abordărilor referitoare la gestiunea riscurilor, față de cele utilizate în trecut. Cu toate acestea, există suficient spațiu pentru îmbunătățiri. Tehnicile folosite de instituțiile bancare de dimensiuni mai mici sunt mai puțin complexe și eficiente, în unele cazuri, făcându-se simțită nevoia de îmbunătățiri pentru a ajunge la nivelul celor de vârf. La rândul lor, și aceste bănci trebuie să fie într-o permanentă căutare de soluții și modalități de gestionare a problemelor care apar în domeniul riscurilor bancare.

Astăzi a crescut preocuparea ca inovația financiară în activitatea bancară, în deosebi în ceea ce privește instrumentele extrabilanțiere, care ar putea avea efect asupra întregului sistem bancar.

---

* Profesor univ.dr., Universitatea "Nicolae Titulescu", București; (e-mail: aolteanu @univnt.ro)

** Lector univ.dr., Universitatea "Nicolae Titulescu", București.

În cadrul unei bănci, noul mediu bancar și solvabilitatea crescută a pieței au necesitat o abordare integrată a tehnicilor de gestiune, a activelor și pasivelor și de gestiune a riscurilor bancare (vezi fig.1).

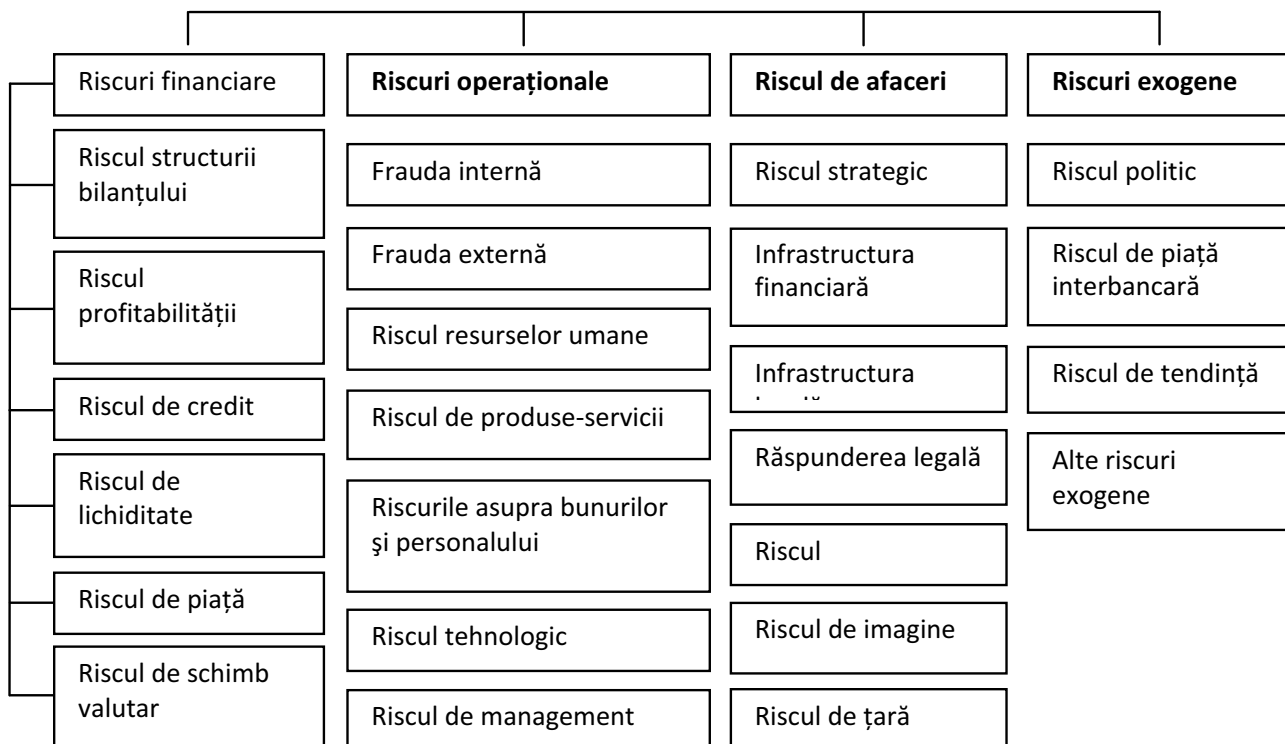

Fig. 1. Expunerea la risc a băncii.

A. Riscul operațional

Riscul operațional este esențial pentru o gestiune și un control eficient al tuturor categoriilor de riscuri. Este important ca definiția acestui risc să ia în considerare întreaga varietate de riscuri operaționale și să surprindă cauzele semnificative care provoacă pierderile operaționale majore.

Ca urmare, au fost identificate evenimentele de risc operațional care au potențialul de a produce pierderi grave, incluzând următoarele:

Eveniment generator de risc	Include
Frauda internă	Rapoarte internaționale greșite, furturi ale personalului, operațiuni ilegale în contul propriu al angajatului
Frauda externă	Furt, fals și daune provocate de hackeri
Riscul resurselor umane	Revendicări ale personalului, violarea regulilor de sănătate și siguranță a angajaților, revendicări legate de discriminări
Riscul de produse și servicii	Breșe în încrederea în bancă, folosirea inadecvată a informațiilor confidențiale, operațiuni ilegale în contul băncii, spălarea de bani, vânzarea de produse neautorizate

Riscuri asupra bunurilor și personalului	Terorism, vandalism, cutremure, incendii, inundații
Riscul tehnologic	Erori de hardware și software, probleme de telecomunicații, lipsa consumabilelor
Riscul de management	Erori în introducerea datelor, erori în gestiunea garanțiilor, documentații legale incomplete, acces neautorizat la conturile clienților, performanțe negative ale contrapartidei

Pentru utilitate practică și claritate teoretică este important să deosebim riscul operațional de celelalte tipuri de riscuri.

Important este dacă înțelegem prin risc cauza devierii negative de la un final așteptat sau dorit, sau dacă vedem riscul ca fiind efectele negative. Uneori se folosește o combinație de cauză și efect pentru a identifica și demarca riscul.

De aceea, se consideră că, identificarea și demarcarea riscului operațional în opoziție cu riscul de creditare și riscul de piață este esențială. Matricea de identificare a riscurilor este redată în fig. 2.

		E F E C T					Manifestare indicată
		Manifestare directă					
		Pierderi datorate valorii contrapartid ei	Pierderi din schimbare a valorii de piață	Alte pierderi	Pierdere opțională		
Creșterea cheltuielilor	Scădere a veniturilor						
CAUZA	Informații incerte/greșite despre contrapartidă	A / B / a	B	B	B	B	B
	Informații incerte/greșite despre piață	A					
	Alte cauze	A					
	Procese, persoane, sisteme neadecvate sau eronate, evenimente externe	I / a 	II 		III 	IV 	V

Figura 2. Matricea de identificare a riscurilor (RIM)

Matricea cauză/efect de mai sus, cunoscută ca „Matricea de identificare a riscului” (Risk Identification Matrix - RIM), este folosită pentru identificarea și demarcarea riscurilor operaționale. Cauzele sunt folosite pentru a demarca riscul operațional de celelalte categorii de riscuri.

B. Riscul de creditare

Evaluarea rating-urilor de credit continuă să fie un proces cu anumite imprecizii insuficient reglementate, bazată pe metode cantitative, care au făcut evaluări greșite, așa cum s-a constatat în actuala criză financiară mondială declanșată în 2008. În viitor această abordare trebuie să fie standardizată, atât în ceea ce privește băncile ca instituții ce alcătuiesc analize de rating, cât și în ceea ce privește împrumutătorii ca și subiecte ale punctajului de rating. În plus, procedurile de rating trebuie adaptate pentru a fi compatibile cu sistemele de rating, din orice zonă a pieței de capital. Pierderile din credit, în prezent prea puțin legate de rating trebuie urmărite îndeaproape.

Ca și pe piața obligațiunilor, rating-ul și pierderile “așteptate” trebuie să fie corelate mai strâns. Cu toate acestea, în domeniu nu există o bază de date suficient de cuprinzătoare pentru a face o analiză amănunțită a istoricului unui participant, ca și pe piața obligațiunilor pe plan internațional.

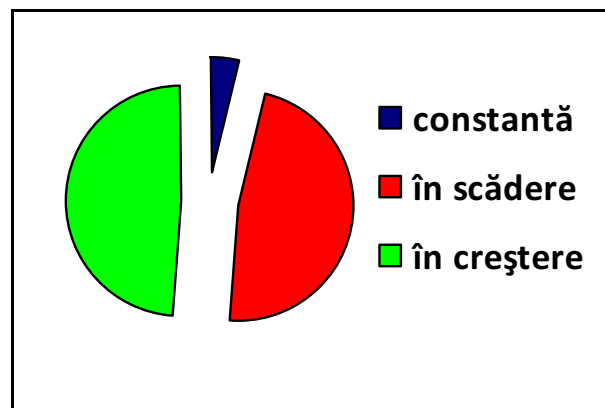
Este nevoie de cercetări aprofundate pentru evaluarea beneficiilor obținute în urma riscurilor asociate cu o construire atentă a portofoliului de credite. În acest moment băncile par a nu fi suficient de implicate în gestionarea concentrărilor de credite, atât din punct de vedere al domeniilor economice, cât și din punct de vedere geografic.

Rolul gestiunii riscului de creditare este acela de a maximiza rata profitului obținut de către bancă în condițiile menținerii expunerii la riscul de creditare în parametri acceptabili. Băncile trebuie să gestioneze riscul de creditare global al portofoliului, precum și riscul individual aferent fiecărui credit sau tranzacție în parte. Băncile ar trebuie să stabilească legătura dintre riscul de creditare și celelalte categorii de riscuri. O gestiune eficientă a riscului de creditare este o componentă de bază a cadrului gestiunii riscurilor bancare și este esențială pentru succesul pe termen lung al oricărei instituții bancare.

Pentru majoritatea băncilor, împrumuturile acordate reprezintă cea mai mare și cea mai evidentă sursă a riscului de creditare; cu toate acestea, există și alte surse printre activitățile unei bănci care generează risc de creditare, inclusiv operațiunile extrabilanțiere, care, deasemenea nu sunt reglementate și standardizate. Băncile se confruntă din ce în ce mai mult cu riscul de creditare în diferite instrumente financiare, altele decât împrumuturile, incluzând polițele, tranzacții interbancare și lichidarea tranzacțiilor. Toate acestea impun o reglementare și standardizare unică și stabilirea de limite corespunzătoare.

Banca primește fondurile de la deponenți și acordă credite ce implică un anumit risc de creditare. Deoarece expunerea la riscul de creditare continuă să fie sursa principală de probleme a băncilor din întreaga lume, acestea, împreună cu organismele de supraveghere bancară trebuie să învețe din greșelile din trecut. Băncile trebuie să fie conștiente de nevoia de a identifica, măsura, monitoriza și controla riscul de creditare, precum și nevoia de a avea capital adecvat pentru a acționa împotriva acestor riscuri și de a compensa riscurile care se produc.

Dintr-un sondaj efectuat de BNR reiese că riscul de creditare este perceput de majoritatea băncilor participante ca fiind în creștere, pe fondul extinderii activității de creditare, în special pe segmentul de retail. Relaxarea condițiilor de creditare (inclusiv în privința garanțiilor) pe acest segment, cât și lipsa unui Birou unic de riscuri bancare, sunt factori cu influență negativă asupra acestui risc; în plus, dat fiind gradul înalt de substituție valutară a activelor, riscul valutar contribuie la accentuarea riscului de creditare (vezi fig. 3).

Sursa: Date preluate din sondajul BNR.

Fig. 3. Tendința riscului de creditare în viziunea participanților la sondajul organizat de BNR.

Analizele efectuate au demonstrat că în dezvoltarea activităților bancare de administrare a creditelor, trebuie să se țină cont de:

- eficiența și eficacitatea operațiunilor de administrare a creditelor, incluzând monitorizarea documentației, cerințelor contractuale, acordurilor legale, garanției, etc.;
- acuratețea și oportunitatea informațiilor oferite sistemelor de gestiune a informației;
- adecvarea controalelor asupra tuturor procedurilor de “back office”;
- respectarea politicilor și procedurilor de gestiune recomandate precum și a legilor și reglementărilor în vigoare.

Pentru ca diferitele componente ale administrării creditelor să funcționeze la parametri optimi, managementul superior trebuie să înțeleagă și să demonstreze că recunoaște importanța acestui element de monitorizare și control al riscului de creditare (vezi fig. 4).

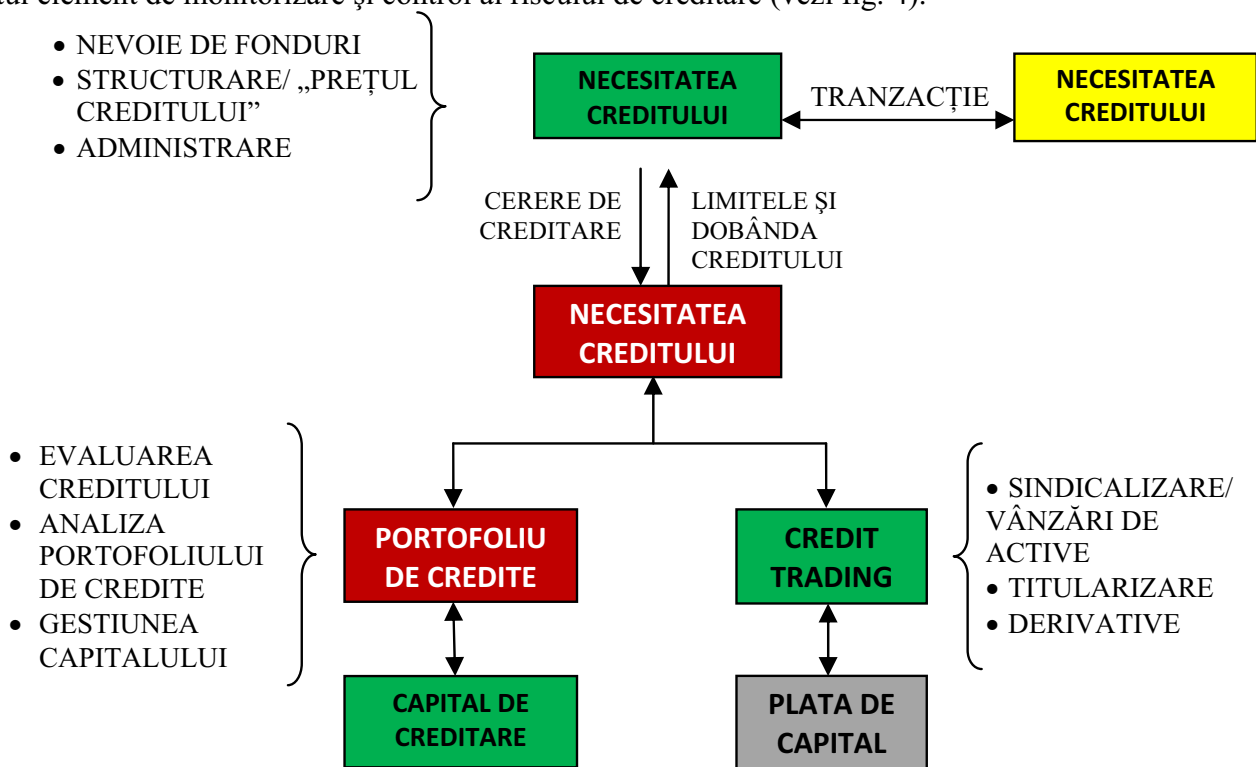

Fig. 4. Schemă a operațiunii de creditare

C. Riscul de lichiditate

El apare ca urmare a incapacității băncii de a-și onora obligațiile scadente. Riscul de lichiditate include imposibilitatea de a gestiona scăderile sau modificările neplanificate ale surselor de finanțare. Acest risc se manifestă și ca urmare a eșecului băncii de a recunoaște și a se adapta la schimbarea condițiilor de piață care afectează capacitatea de a lichida active, rapid și cu pierderi de valoare minime. Pentru a se cunoaște tendința acestui risc în viziunea operatorilor financiari pe piața românească, BNR a efectuat un sondaj al cărui rezultat este redat în tabelul de mai jos.

Tendința riscului de lichiditate în viziunea operatorilor financiari de pe piața românească.

		Număr respondenți	Procent total răspunsuri	Procent total răspunsuri valabile	Procent cumulativ
Răspunsuri valide	În scădere	6	13,33	16,67	16,67
	constantă	23	51,11	63,89	80,56
	În creștere	7	15,56	19,44	100,00
	Total	36	80,00	100,00	x
Nu au răspuns		9	20,00	x	x
Total		45	100,00	x	x

Sursa: BNR

Sondajul efectuat de BNR relevă faptul că în contextul predominanței resurselor atrase pe termen scurt, majoritatea ponderii plasamentelor pe termen mediu și lung (rezultat al creșterii cererii pentru creditele de investiții imobiliare/ipotecare și destinate achizițiilor de bunuri de folosință îndelungată), face ca riscul de lichiditate să rămână o preocupare a operatorilor din sistemul bancar românesc. Tendința riscului de lichiditate în viziunea participanților la sondaj, reflectă o creștere de numai 19%, paralel cu o scădere de 17% (vezi fig. 5).

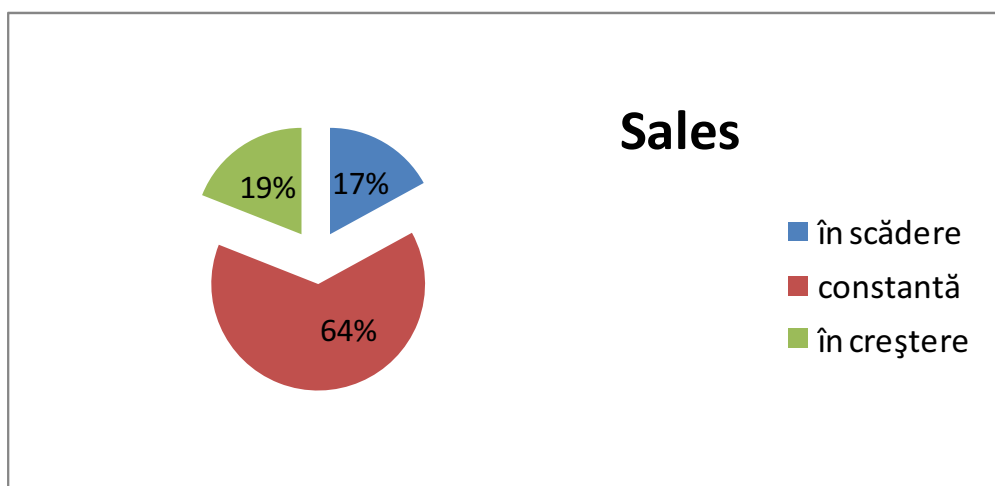

Fig. 5. Tendința riscului de lichiditate în viziunea participanților la sondajul BNR.

Tendențele pe termen lung în evoluția nevoilor de lichiditate

Nevoile de lichiditate pe termen lung sunt corelate cu așa numitele tendințe seculare care caracterizează comunitățile de clienți ai băncii și piețele pe care operează banca.

În figura de mai jos (fig. 6), liniile mai groase delimitează creșterea anticipată a depozitelor și a cererilor de credite pentru perioada de calcul. Aceasta deoarece creșterea activelor este determinată de creșterea creditelor, iar creșterea pasivelor are drept cauză creșterea depozitelor.

Fig. 6. Planificarea lichidității pe termen lung

	Active		Pasive	
Rezerve vândute Titluri datoriei publice termen	Lichide	Poziția lichidității	Volatile	Depozite sezoniere Depozite volatile cu dobânzi minime
	Solide		Stabile	
	Creșterea anticipată a creditelor	Nevoia de lichiditate	Creșterea anticipată a depozitelor	

Rezultă o nevoie de lichiditate de acoperit, ce implică eforturi și responsabilități sporite din partea băncilor pentru a le asigura. Această nevoie de lichiditate a făcut ca în cursul anului 2009, an de criză economică și financiară, BNR să solicite la 12 bănci să crească capitalizarea cu fonduri propuse (o parte în septembrie 2009 și alta în trimestrul I 2010), astfel încât acestea să se încadreze în limita ratei de solvabilitate de minimum 12%.

Concluzii

Pentru a crea o gestiune adecvată a riscului avem nevoie de proceduri, tehnici și metode care pot fi folosite atât pentru a limita, cât și pentru a gestiona diferite tipuri de riscuri. Se poate concluziona că, administrarea unei bănci trebuie să se bazeze pe o serie de proceduri și tehnici pentru implementarea unui sistem de gestiune a riscului, și anume:

1. Standarde și rapoarte

Stabilirea de standarde, pe categorii de riscuri, trebuie să reprezinte instrumente obligatorii ale gestiunii riscurilor și controlului. Standardizarea rapoartelor financiare se impune alături de rapoartele publice și de nevoia de management a informațiilor legate de calitatea activelor. Astfel de rapoarte interne au nevoie de standardizări asemănătoare și intervale de constituire a rapoartelor mult mai scurte, cu rapoarte zilnice sau săptămânale, care să înlocuiască periodicitatea trimestrială a GAP-ului.

2. Limitări

Standardele minime de participare, se folosesc în domeniul asumării riscului, numai la acele active care depășesc un anumit standard de calitate. În schimb, folosirea de limite trebuie utilizată pentru acele investiții financiare care sunt eligibile și impun limite pentru a acoperi expunerile.

3. Recomandări în ceea ce privește investițiile și strategiile

Strategiile sunt indicate din punct de vedere al concentrării și implicării pe anumite părți ale pieței, ale extinderii raportului optim active-pasive, sau a expunerii și a nevoii de a se eschiva de riscuri de un anumit fel. De fapt, recomandările (quitlines) trebuie să ofere sfaturi cu privire la cel mai potrivit management activ.

4. Stimulările

Practica a demonstrat că acordarea de stimulente și compensații managerilor pentru riscurile asumate de aceștia, reduce nevoia pentru efectuarea de controale costisitoare. O gestiune adecvată a riscurilor trebuie să asigure băncii capacitatea de a identifica și aprecia riscurile bancare, de a le controla, elimina, evita sau de a le finanța. Alte priorități de avut în vedere de managementul băncilor se referă la anticiparea pierderilor, constituirea rezervelor, interogarea gestiunii riscurilor bancare în sistemul global de gestiune al băncii.

D. Agregarea riscurilor

Modelele RAROC și VAR sunt considerate metode de a cuprinde gestiunea globală a riscurilor. Cu toate acestea, în mod frecvent, deciziile de acceptare a riscului și a prețului unei astfel de poziții nu au la bază o analiză a riscului. Dacă trebuie controlat riscul agregat, aceste componente ale procesului de asumare a riscului trebuie integrate mai bine în activitatea bancară.

În fine, pentru a conduce un asemenea sistem complex de gestiune a riscurilor este nevoie de anumite cunoștințe legate de riscurile și de abordările folosite pentru gestionarea lor.

Referințe bibliografice

- Rădoi Mădălina Antoaneta, “Managementul produselor și serviciilor bancare”, Ed. Economică, București, 2009.
- Alexandru Olteanu, Mădălina Antoaneta (Rădoi) Olteanu: “Managementul riscurilor financiar-bancare”, vol. I+II, Editura Dareco, București, 2006.
- Black F., Jones R., “Simplifying Portfolio Insurance”, Journal of Portfolio Management, 1987.
- Miller M., Modigliani F., “The Cost of Capital Corporation Finance and the Theory of Investment”, American Economic Review, june 1958.
- Longstaff F., Schwartz E., “A Simple Approach to Valuing Risky Fixed and Floating Rate Debt”, Journal of Finance, Vol. 50, 1995.
- Schwartz E., Torous W.N., “Prepayment and the Valuation of Mortgage-Backed Securities”, Journal of Finance, Vol. 44, 1982.
- Vasicek O., “An equilibrium characterization of the term structure”, Journal of Financial Economics, Vol. 5, 1997.